

חגיגה ה: (שורה אחרונה) עד ז: (משנה)

ביאורים

אין הלכה כשיטה: "שיטה" זה כאשר הגמרא מביאה רשימה של תנאים/אמוראים הסוברים אותה דעה (ומשתמשת בביטוי "כולהו סבירא להו" או "אמרו דבר אחד"). קבלה היא מרבתינו הגאונים שאין הלכה כשיטה (ר"ן על הר"ף בסוכה ז ע"ב, וראה שם הטעם).
האו"ז (ח"ג ב"ק ס' קנ"ה) מבאר שאין הכוונה שלא ניתן לפסוק כאותם תנאים שהועמדו בשיטה אלא הכוונה היא שלא חייבים לפסוק כאותם תנאים (אבל ניתן לפסוק)

ציטוט מהמשנה

הגדרת 'קטן' הפטור ממצות ראייה:

ב"ש: אינו יכול לרכב על כתפיים ולעלות (מירושלים להר הבית)
ב"ה: אינו יכול לאחוז ביד אביו ולעלות (מירושלים להר הבית)

קטן שהוא חיגר או סומא (אפילו אם הוא בר ריפוי):
 פטור מראיה (כל מצב שבו גדול פטור, גם קטן יהיה פטור)

ציטוט מהמשנה

השווי המינימאלי של הקרבנות

עולת ראייה - ב"ש: 2 מעות.
ב"ה: מעה.
שלמי חגיגה - ב"ש: מעה.
ב"ה: 2 מעות.

טעמם של ב"ש (הסוברים שעולה יקרה משלמים)
 א. עולה כולה לגבוה (בניגוד לשלמים שרק חלקם מוקרב).
 תגובת ב"ה: שלמים עדיפים כי בנוסף לגבוה גם בני אדם אוכלים ממנה.
 ב. בשבועות יש יותר עולות משלמים (משמע שעולות חשובות יותר).
 תגובת ב"ה: אין ללמוד דין קרבן יחיד מקרבן ציבור.

טעמם של ב"ה (הסוברים ששלמים יקרים מעולה)
 א. קרבן שלמים היה עוד לפני מתן תורה (בניגוד לעולה).
 תגובת ב"ש: גם עולת ראייה היתה לפני מתן תורה!
 ב. בחנוכת המזבח הקריבו יותר שלמים מעולות,
 תגובת ב"ש: אין ללמוד דבר הנוהג לדורות מדבר שנהג באופן חד-פעמי.

אך לדעת ב"ה הקרבן שהקריבו לפני מתן תורה היה עולת תמיד, ולא עולת ראייה.

איזה קרבן עולה הקריבו ב'ברית האגנות' (סמוך למעמד הר סיני)?

תנאים שסוברים שעולת ראייה:

בית שמאי. (המקור: דבריהם לעיל בדחיית סיבת ב"ה)
 רבי אלעזר. (הוא אמר שעולת תמיד נלמדה במתן תורה - מכאן שהעולה שהוקרבה לפני מתן תורה היתה עולת ראייה)

תנאים שסוברים שעולת תמיד:

בית הלל. (המקור: דבריהם לעיל)
 ר' עקיבא. (הוא אמר שעולת התמיד התחילה סמוך למעמד הר סיני)
 ר' יוסי הגלילי. (הוא אמר שלפני מתן תורה - לא היתה עולת ראייה)

תנאים שספק מה סברו:

ר' ישמעאל. (אמנם הוא סבר שפרטי המצוות נאמרו רק לאחר הקמת המשכן - אבל ייתכן שהוקרבה עולת תמיד לפני שניתנו פרטיה (דין הפשט וניתוח))

ריה"ג קבע שיש ייחודיות לכל אחת מ-3 המצוות:
 רק עולת ראייה - עולה כולה לגבוה.
 רק קרבן חגיגה - נהג קודם מתן תורה. (ולא עולת ראייה)
 רק שמחה - נוהג גם בנשים.

" ויצלו צולות ויצחו צחית *צחית צחית* פריט" - למה מתייחסת המילה 'פריט'?
אפשרות א': לכל הפסוק (ואז גם העולות היו פרים).
אפשרות ב': רק לקרבן השלמים (ואז העולות היה כבשים).

נפקא מינה בין 2 האפשרויות:
דעה א': אופן פיסוק הטעמים.
דעה ב': מי שנודר להביא קרבן עולה כמו
הקרבן שהקריבו ישראל במדבר.

משנה בפאה

דברים שאין להם שיעור:
פאה, ביכורים, ראיון,
גמילות חסדים, תלמוד תורה.

השיעור של ראיון:

הכי הרבה: אין שיעור.
הכי מעט: מעה כסף (כמובא במשנה ב.).

תוקפו של השיעור המינימאלי
הו"א של ר' יוחנן: מהתורה.
ר' אושעיא: מדרבנן.

אדם שנכנס לעזרה ברגל

ביר"ט ראשון של הרגל:

חייב להביא קרבן ראיה כל פעם שנכנס.

בשאר ימות הרגל:

אפשרות א' (נדחתה):

ר' יוחנן: מותר להביא קרבן כל פעם שנכנס.
ריש לקיש: חייב להביא קרבן כל פעם שנכנס.

אפשרות ב':

ר' יוחנן: אסור להביא קרבן כל פעם שנכנס.
ריש לקיש: מותר להביא קרבן כל פעם שנכנס.

תוס': לפי אפשרות ב' ר' יוחנן סובר שגם ביום הראשון אסור
להביא כל פעם שנכנס. (אלא רק בפעם הראשונה)

אפשרות א' נדחתה בעקבות ברייתא שנאמר בה
במפורש שאין חובה (שלא כמו ריש לקיש).

ריש לקיש מודה שלמרות שיש עניין להרבות בעולות, יש
להזהר לא להרבות חטאות ואשמות.

אנשים שריחם רע: פטורים ממצות ראיה.

המקור: "כל זכורך" - רק מי שיכול לשהות בחברת הציבור חייב לעלות.